

ELEKTROMÁGNESSÉG ÉGEN-FÖLDÖN

VERŐ József akadémikus, az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet kutatóprofesszora és tudományos igazgatóhelyettese 70 éve, 1933. július 23-án született. Kutatóintézeti munkatársaiként arra gondoltunk, hogy az általa vezetett OTKA tudományos iskolai projektünk (TS 40848) beszámoló konferenciáját a 70. születésnaphoz igazítjuk, és arra előadóként meghívjuk mindazokat, akik VERŐ Józseffel eredményes együttműködést folytattak. A tudományos program kialakításában a Magyar Geofizikusok Egyesülete és az MTA Geofizikai Tudományos Bizottsága volt segítségünkre, de a Nyugat-Magyarországi Egyetem (a Rektori Hivatal és Fizikai Intézet) is kivette részét az előkészületekből. A rendezvényt a nyár kezdete előtti utolsó hétvégére, 2003. június 20–21-re hirdettük meg. A konferencia — a soproni geofizikusok által művelt tudományterületet kifejezően — a „Földi elektromágnesség” címet viselte. Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata azzal tisztelte meg az ünnepeltet, hogy rendelkezésünkre bocsátotta a Vármegyeháza dísztermét, és a konferencia kezdetén KALMÁR István alpolgármester (a betegeskedő polgármester helyett) átnyújtotta Sopron ajándékát: a város történetét bemutató éremsorozatot.

ZÁVOTI József átadja a GGKI ajándékát VERŐ Józsefnek

ZÁVOTI József, az MTA GGKI igazgatója megnyitja után MESKÓ Attila, az MTA főtitkárhelyettese elnökölt, és az első előadást — egy átfogó szakmai keresztmetszetet — maga VERŐ József tartotta. Ezután idősebb és fiatalabb kollégák követték egymást, és a tanítványok tanítványai is bemutatták legújabb tudományos eredményeiket. A délelőtti szekció akár az „Elektromágnesség az égen”, a délutáni „Elektromágnesség a Föld belsejében” címet is viselhette volna. A délutáni elnök (BENCZE Pál, az MTA doktora) két külföldi előadással nyitotta meg a konferencia második félidejét: Michel

MENVIELLE, az IAGA vezetőségi tagja ugyan csak elküldeni tudta előadását (egy utolsó pillanatban jött családi akadályoztatás miatt), de Herman LÜHR a nagy múltú és a soproni intézettel ma is eleven kapcsolatban lévő postdami Földtudományi Kutatóközponttól személyesen beszélt. Az utolsó előadás egy részét a GGKI posztdoktori ösztöndíjasa, Zhang DAHAI kínaiul mondta el, a tartalmas és fárasztó nap végén felélénkült közönség hangos tetszésnyilvánítása közepette.

A Magyar Asztronautikai Társulat képviselőjében dr. ALMÁS Iván megnyújtja VERŐ Józsefnek: 70-en túl is van élet

A konferencia nem a múlt ünnepe volt, azon a jövő soproni kutatói is letették névjegyüket. (Az előadásokat közzétesszük a www.ggki.hu web-oldalon.)

Az előadóülés végén az ünnepeltet PANTÓ György, az MTA Földtudományok Osztályának elnöke és FARAGÓ Sándor, a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektora köszöntötték, és elsőként ADÁM Antal akadémikus koccintott VERŐ József egészségére.

Az esti fogadáson tovább folytatódott a köszöntések sora: mostani és régebbi munkahelyei (az MTA GGKI, a NYME Fizikai Intézete, a pécsi Mecsekérc Rt. jogelődje) mellett a Miskolci Egyetem Geofizikai Tanszéke és Műszaki Földtudományi Kara is képviseltette magát. A GGKI ajándéka — mi más is lehetett volna? — VERŐ József összes tudományos cikkének hatkötetes gyűjteménye volt.

Két tudományos egyesület: a Magyar Geofizikusok Egyesülete és a Magyar Asztronautikai Társulat, valamint három

soproni egyesület: a Rotary Klub, a Városszépítő Egyesület és a Katolikus Konvent is kifejezte jókívánságait.

ORMOS Tamás köszönti az ünnepet (a háttérben SZARKA László)

Arra, hogy az életmű miért példamutató minden embernek, HORVÁTH Imre városplébános adott méltó

AZ UTOLSÓ POLIHISZTOR

A legsokoldalúbb tudósokról rendszerint el-elmondják, hogy ő „az utolsó polihisztor” (ezt tartották kortársai többek között BRASSAI Sámuelről és HERMAN Ottóról), de időről időre mégis akad egy-egy kivételes egyéniség, akire illik ez a megállapítás. Ilyen ember VERŐ József akadémikus is, a földi elektromágneses tér csendes mindentudója, akinek hetvenedik születésnapját ünnepelték munkatársai, hazai és külföldi barátai, tisztelői a soproni Vármegeyházán. Egy-egy szűk szakterületen is hatalmas teljesítmény világraszóló eredményt elérni (az ő esetében a geomágneses pulzációk terén), de ha egyszer szellemi tízpróba-világbajnokságot rendeznének, azt valószínűleg ő nyerné. (Megjegyzendő, hogy a magyar geofizikusok mostani nagy generációjában ő a jónéhányadik, aki átlépi azt a kort, amikor az életmű még nem teljes, de már meg lehet vonni annak mérlegét. Külön helytörténeti érdekesség, hogy mindannyian kötődnek Sopronhoz.)

VERŐ akadémikusnak a tudományos publikációin kívül ismeretterjesztő cikkei és előadásai is élvezetesebbek, de kedvenc műfaja a lényeglátó kérdés. Kérdései nyomán rendszerint vadonatúj szempontok merülnek fel. Elképesztő memóriával rendelkezik: egyszerűen nem felejt. Bámulatos aszociatív képessége prófétai előrelátással párosul, csak

ARANYDIPLOMÁS GEOFIZIKUSOK

2003. szeptember 3-án, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának tanévnyitójával egybekötött ünnepségen — három rektor (FARAGÓ Sándor, NYME, BESENYEI Lajos, ME, DETREKŐI Ákos, BME) és sok-sok vendég jelenlétében, a régi-új soproni Liszt Ferenc Konferenciaközpontban — került sor az ötven éve diplomát szerzett erdő-, geológus-, geofizikus- és földmérőmérnökök aranyoklevelének átadására. Az ünnepelték között nyolc geofizikus-mérnök: ANNAU Edgár, dr. BENCZE Pál, dr. GERBEN László, HOFFER Egon, MARKÓ László, POLHAMMER Manóné TELKESSY Mária, dr. SZABADVÁRY László, ÚJFALUSY Antal szerepelt. Az ő évfolyamuk volt az első,

választ. Herman LÜHR, a potsdami GeoForschungsZentrum vezető kutatója postdami vendégségre hívta meg az ünnepet. Levelet, illetve üdvözlő táviratot küldött többek között az MTA Földtudományok Osztályának több akadémikusa, az ELTE Geofizikai Tanszéke, PÁLINKÁS József, a Professzorok Batthyány Körének elnöke, SZÁJER József, Sopron országgyűlési képviselője és VÁRSZEGI Asztrik pannonhalmi főapát.

Június 21-én a résztvevők kilátogattak a nagyeceni Széchenyi István Geofizikai Observatóriumba, ahol WESZTERGOM Viktor, az observatórium vezetőjének bevezetője után a munkatársak — VERŐ József és felesége társaságában — megmutatták a vendégeknek a régi és az új méréseket, többek között a vadonatúj ún. whistler-vevőt.

Ezen a rendezvényen felhőtlen öröm és igazi megtiszteltetés volt főszervezőnek lenni.

Szarka László

jobban oda kellett volna ezekre figyelniük. Amikor úgy másfél évtizede rendszerváltó-lelkesedésünkben a nép *Panem et Circenses*-re korlátozódó jövőbeni vágyaira figyelmeztetett, még meg is haragudtam rá. A rendszerváltás után ugyan miért ne lenne minden szép és tökéletes? Akkor még nem tudhattam, hogy szerénysége antalli bölcsességet is takar.

Megpróbáltatásait (alkalmatlanok uralmát régebben, látásának romlását manapság) türelemmel viselte, viseli. Nem csupán példakép, de igazodási pont is lett a soproni polgárság számára. Cím nélkül is a város díszpolgárának tartjuk.

Nyilvánosan ritkán szólal meg, de azt emlékezetesen teszi. A soproni Káptalanterem nevét egyszer véletlenül „Képtelen terem”-nek írták, és így fordították németre. Amikor egy német nyelvű idegenforgalmi kiadványban „Saal ohne Bilder”-ként látta viszont a Káptalantermet, olvasói levélben tette nevetségessé a butaságot.

Kérdéseire, bölcsességére, iskolateremtő munkájára még sokáig számítunk.

Szarka László
az MTA doktora

amelyik Magyarországon (1953-ban) geofizikus-mérnöki diplomát szerzett. A geofizikus kollégák számára a tisztelet-diplomákat - BÖHM József, a jogutód Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékánjának előterjesztésére — a ME rektora adta át. A geofizikusok köszöntésére a ME Geofizikai Tanszéke — DOBRÓKA Mihály tanszékvezető vezetésével — szinte teljes létszámban Sopronba utazott. A jubilálóknak a magyar geofizika számos fóruma, intézménye gratulált. Ehhez a sorhoz csatlakozik most a Magyar Geofizikusok Egyesületének minden egyes tagja.

Szarka László

A SZENIOROK BIZOTTSÁGÁNAK HÍREI

2003. május 15-én rendeztük meg a szeniorok baráti találkozóját, amelyen 43 tagtársunk vett részt. A 2003. évi összejövetelnek — a tavalyi évhez hasonlóan — ismét a Geofizikai Intézet adott otthont.

A Magyar Geofizikusok Egyesületének vezetőségét HEGYBÍRÓ Zsuzsanna alelnök, PÁLYI András titkár és BELLÉR Éva ügyvezető titkár képviselte. ÁBELE Ferenc elnök külföldi kiküldetése miatt nem tudott részt venni az összejövetelen. HEGYBÍRÓ Zsuzsanna ismertette az áprilisi közgyűlés határozatait és bemutatta az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet megújított és kibővített konferenciaközpontját. A baráti találkozó résztvevőit szerény uzsonnával vendégül láttuk a Magyar Geofizikusokért Alapít-

vány támogatásával; segítségüket ezen a helyen is hálásan köszönjük.

Itt ragadjuk meg az alkalmat, hogy ismertessük a Szeniorok Bizottságának megújított összetételét. Elnök: ACZÉL Etelka, titkár: MOLNÁR Károly, tagok: BARTHA Lajos, BALOGH Aladár, GADÓ Károly, STOMFAI Róbert.

A Bizottság nevében és valamennyi résztvevő nevében megköszönjük a Geofizikai Intézet vezetőinek szíves vendégszeretetét és reméljük, hogy a jövőben is segítségünkre lesznek a baráti találkozók rendezésében.

*Aczél Etelka,
a Szeniorok Bizottságának elnöke*

TÁJÉKOZTATÓ A MAGYAR GEOFIZIKUSOK EGYESÜLETE (MGE) ÉS A MAGYAR GEOFIZIKUSOKÉRT ALAPÍTVÁNY (MGA) JAVÁRA FELAJÁNLOTT 1%-OK FELHASZNÁLÁSÁRÓL

Tájékoztatjuk a tisztelt Olvasót, hogy a MGE elnöksége és az Alapítvány kuratóriuma között korábban létrejött megegyezés szerint mindkét közhasznú szervezet az állampolgárok adójának 1%-ából beérkező bevételét az évente megrendezésre kerülő Ifjú Szakemberek Ankétja rendezési költségeire fordítja.

A 2003. évi APEH-értesítés alapján a 2002. évi személyi jövedelemadó 1%-ából szervezeteink számára felajánlott összegek a következők:

— MGE — 414 142 Ft, azaz Négyszáztizennégyezer-egyszáznegyvenkét forint,
— MGA — 24 516 Ft, azaz Huszonnégyezer-ötszáz-tizenhat forint.

A felajánlásokból befolyó teljes bevétel a soron következő Ifjú Szakemberek Ankétja rendezési költségeire fordítjuk.

A felajánlott összegeket ezúton is tisztelettel köszönjük. Reméljük, hogy a nemes felhasználási céllal továbbra is egyetértve a jövőben is gondolnak ránk.

Adószámaink:
— MGE: 19815778–2–41,
— MGA: 19637286–1–41.

*Ábele Ferenc,
a Magyar Geofizikusok Egyesülete elnöke*

*Nemesi László,
a Magyar Geofizikusokért Alapítvány
kuratóriumának elnöke*

TÁJÉKOZTATÓ AZ EÖTVÖS LORÁND GEOFIZIKAI ALAPÍTVÁNY (ELGA) JAVÁRA FELAJÁNLOTT 1%-OK FELHASZNÁLÁSÁRÓL

Az Eötvös Loránd Geofizikai Alapítvány kuratóriuma köszönetet mond mindazoknak, akik 2002. évi személyi jövedelemadójuk 1%-át alapítványi céljaink támogatására ajánlották fel.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Olvasót, hogy a 2003. évi APEH-értesítés alapján így beérkező teljes összeget, 30 888 Ft-ot, azaz harmincezer-nyolcszáznyolcvannyolc forintot a Pro Geophysica kitüntetés díjazására fordítjuk.

Közhasznú Alapítványunk köszönettel fogad minden, a törvények által szabályozott támogatást a jövőben is.

Adószámunk: 19638902–2–42.

*Pályi András,
az Eötvös Loránd Geofizikai Alapítvány
kuratóriumi elnöke*

HU ISSN 0025—0120

Főszerkesztő: dr. Bodoky Tamás

Szerkesztő: Tóth Lajos

Szerkesztőbizottság: dr. Aczél Etelka, dr. Ferenczy László, Hegybíró Zsuzsanna, Kakas Kristóf,
dr. Ormos Tamás, dr. Szarka László, Veró László

A szerkesztőség címe: Budapest, II., Fő u. 68. (1371 Budapest, Pf. 433)

Telefon: (1)201-9815
